CYFARFOD	**FFORWM CYLLIDEB YSGOLION**
DYDDIAD	**17 Gorffennaf 2023**
TEITL	**Balansau Ysgolion Blwyddyn Gyllidol 2022/23**
PWRPAS	**Cyflwyno er gwybodaeth**
ARGYMHELLIAD	**Derbyn yr adroddiad**
AWDUR	**Kathy Bell – Cyfrifydd Grŵp Ysgolion**

1 Cyfrifon Terfynol 2022/23

1.1 Atodir er gwybodaeth manylion balansau ysgolion unigol ar 31 Mawrth 2023 (**atodiad 1**).

1.2 Crynodeb o falansau ysgolion ar 31/03/2023 -

	canran	31/03/2022	cynnydd+/ lleihad-	31/03/2023	canran
Cynradd	24.35%	£9,125,302	-£2,551,499	£6,573,803	17.10%
Dilynol	14.64%	£843,785	-£22,932	£820,853	13.33%
Uwchradd	16.69%	£6,066,267	-£2,085,576	£3,980,691	10.39%
Arbennig	15.35%	£661,596	-£119,916	£541,680	12.06%
Cyfanswm	**19.90%**	**£16,696,951**	**-£4,779,924**	**£11,917,027**	**13.63%**

1.3 Lle ydan ni wedi gweld balansau ysgolion wedi cynyddu yn sylweddol dros y cyfnod COVID, rydym rwan yn gweld lleihad yn y balansau. Mae hyn yn sgil gwariant unwaith ac am byth yn digwydd yn 2022/23 ac hefyd cyflogi yn ychwanegol ar delerau dros dro.

1.4 Mae 87 ysgol yn cario balansau sydd dros 5%, gyda 69 ysgol yn cario balansau uwchben y trothwyon £50,000 a £100,000.

1.5 Mae 2 ysgol gynradd ac 1 ysgol uwchradd gyda diffyg ar ddiwedd y flwyddyn ariannol 2022/23.

2 Cynllun Cyfarwyddo Defnydd Balansau

2.1 Mae gan yr Adran Addysg rym i gyfarwyddo'r corff llywodraethu sut i wario'r elfen o’u balansau sydd dros y trothwy o £50,000 i Ysgolion Cynradd ac £100,000 i Ysgolion

Uwchradd ac Arbennig. Yn absenoldeb unrhyw ddarpariaeth benodol yn y Rheoliadau, trothwy o £100,000 sydd hefyd yn cael ei ddefnyddio ar gyfer Ysgolion Dilynol.

2.2 Mae'r drefn gweithredu yn parhau fel y llynedd –

- pob ysgol gyda dros 5% o falansau neu gyda balansau dros y trothwy i gwblhau holiadur ar ddefnydd bwriedir erbyn 14 Gorffennaf 2023
- yn ddibynnol ar gynnwys yr holiadur a posib sgwrs gyda'r ysgol bydd yr Adran Addysg yn cyfarwyddo sut i ddefnyddio'r balansau a hynny erbyn 30 Medi 2023
- adolygu os ydi ysgol wedi gweithredu yn unol a chyfarwyddid yr Adran Addysg ac os ddim tynnu'r arian yn ôl erbyn 31 Rhagfyr 2023
- mae cyfle i swyddogion gyflwyno sylwadau am fuddsoddiadau penodol fyddai yn arwain at wella'r ysgol

2.3 Mae atodiad 1 yn amlygu'r symiau ariannol sydd dros y trothwyon –

- 54 ysgol gynradd (amrywio rhwng £100-£247,593 uwchben trothwy £50mil)
- 2 ysgol ddilynol (amrywio rhwng £306,904-£313,949 uwchben trothwy £100mil)
- 11 ysgol uwchradd (amrywio rhwng £64,943-£601,567 uwchben y trothwy £100mil)
- 2 ysgol arbennig (amrywio rhwng £137,513-£204,168 uwchben y trothwy £100mil)

3. Casgliad

3.1 Mae ysgolion yn defnyddio balansau i gefnogi disgyblion presennol. Wrth osod cyllidebau 2023/24 mae defnydd pellach o'r balansau a rhagwelir lleihad sylweddol pellach erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.

4. Argymhelliad

4.1 Dylai'r Adran Addysg a'r Adran Gyllid gydweithio yn agos gydag ysgolion i wneud defnydd doeth o'r balansau sylweddol sydd yn parhau ar gael yn 2023/24.

4.2 Dylai'r Adran Addysg a'r Adran Gyllid barhau i fonitro cyllidebau ysgolion.